

Dijkhuis, 23 april 2023

Derde zondag van de Paastijd – *de barmhartigheid van de Heer*

ds. Johan Meijer

gelezen: Johannes 21: 1-14

titel: zee van Tiberias, houtskoolvuur, 7 en 153



overdenking

*Gemeente van onze Opgestane Heer Jezus Christus,
lieve mensen van God*

Het verhaal dat we vandaag hoorden uit Johannes 21, dat wónderlijke verhaal dat we vandaag hoorden uit Johannes 21, zit vol symboliek. Ik noem er een paar: het Meer van Tiberias, zeven leerlingen, het houtskoolvuur, 153 vissen.

Het Meer van Tiberias heet ook wel de Zee van Tiberias. Dáár heeft Jezus zijn eerste leerlingen geroepen om Hem te volgen, dáár zei Hij dat hij ze vissers van mensen zou maken,

en daar zomaar, zonder praten hebben zij daar hun netten verlaten, om te beginnen aan een nieuwe fase in hun leven. Leerling zijn, volgeling, discipel. Met Jezus op pad. Dáár, precies dáár zijn we nu terug. Terug bij het begin. Terug bij af? Na de dramatische gebeurtenissen in Jeruzalem, het lijden van Jezus, zijn sterven, zijn opstaan, keren de leerlingen, de jongens terug naar waar ze vandaan kwamen, terug naar de geboortestreek. En er moet weer gewerkt worden, er moet brood op de plank, of in hun geval: vis in het net. Het gewone leven moet toch door? Na een overlijden van een dierbare gaat het dagelijkse leven ook verder, je moet ook eten – zij het misschien met tegenzin, je moet ook slapen – zij het misschien met moeite, je moet ook boodschappen doen – zij het misschien zonder zin daarin. En ook na een feest gaat het gewone verder, want immers de afwas moet ook gedaan worden en het huis opgeruimd. Terug naar het begin, terug bij af?, daar aan die Zee van Tiberias. Je zou kunnen zeggen: wat maakt dat nou uit of je dat meer noemt of zee. Maar in Bijbels opzicht heeft het woord zee een diepere laag, want de zee staat voor de dood en voor de dreiging en voor gevaar. Het volk Israël was bang voor de zee en bevoer de zeeën dan ook niet al te ver. Dus ja, het maakt uit: we zijn hier aan de Zee, die als het ware al wat gebeurd is met Jezus symboliseert. Ook dat Hij die zee tot kalmte had gemaand, ooit bij die heftige storm, ook dat hij over die zee had gelopen als stond boven de dood. De Zee zal niet meer zijn zegt Openbaring. De dood zal niet meer zijn.

Er zijn zeven leerlingen, geen acht, geen zes, nee zeven. En daarin zit volheid. Zeven is het getal van de volheid, zeven was voldoende vijf en twee. Vijf namen van leerlingen worden genoemd, twee niet. Totaal zeven, vijf en twee. Zeven was voldoende brood en vis, Jezus is voldoende voor ons allen als de kring gesloten is. En ja, die wonderbare spijziging, die zoveel indruk maakte op velen wordt in herinnering geroepen.

Het houtskoolvuur heeft ook een diepere betekenis. Het is niet zomaar een warmtebron, niet zomaar een energiebron om op de koken of te bakken of te barbecueën. Je leest er makkelijk overheen en de Nieuwe Bijbelvertaling heeft het alleen over een vuurtje. Maar het houtskoolvuur, precies dát woord wordt heel bewust genoemd. Want dat woord, precies dát woord wordt ook genoemd in het Lijdensverhaal. Het is Petrus die zich warmt aan een houtskoolvuur. De bedienden en de gerechtsdienaars die daar stonden bij de poort van de voorhof van de hogepriester die bedienden en gerechtsdienaars stonden zich te warmen aan het houtskoolvuur en Petrus gaat er bij staan en warmt zich ook want het was koud. Petrus ontkent dat hij Jezus kent en bij hem hoort, Petrus loochent zijn meester en vriend en de haan gaat kraaien. Dat in het gedeelte dat wij vandaag hoorden het houtskoolvuur brandt en Petrus een belangrijke rol heeft in het verhaal is dus van diepe, symbolische betekenis.

En dan de 153 vissen. Het zijn er niet 152, niet ongeveer 150, nee: precies 153. Waarom dat vreemde getal? In de vierde eeuw was het de bekende kerkvader Hieronymus die vertelt dat in de toenmalige biologische wetenschap, er 153 vissoorten bekend waren. Het vissenrijk werd dus onderverdeeld in 153 soorten. Als dan de leerlingen die buitengewoon wonderlijke visvangst gaan tellen komen ze op 153 en dat staat voor de volheid van de mensenwereld. De vissers van mensen, dat was hun roeping, ontdekken nu dat het vissen van mensen, het raken van mensen niet opgehouden is, maar dat hun roeping een nieuwe fase in gaat, raak heel de volkenwereld met het Evangelie, de Blijde Boodschap van Jezus, want heel de wereld is zijn domein, Jezus is gekomen voor alle volken. Je zou kunnen zeggen: Jezus is gekomen om alle volken uit de zee van de dood te redden. Jezus is gekomen om alle volken, heel de

mensenwereld een nieuw leven te geven. Jezus is gekomen om heel die diverse volkenwereld te voeden met zijn grenzeloze liefde.

De leerlingen van Jezus, zeven deze keer, volheid, worden hier opnieuw geroepen, hier bij de Zee van Tiberias. Ze worden opnieuw uitgedaagd van het gewone dagelijkse leven een uitzonderlijk bijzonder geestelijk leven te leiden. Vissers van vissen, ga er op uit en zoek de mensen die in de zee zijn, zoek de mensen in nood, red ze uit de zee van ellende, red ze van het uitzichtloze, bied ze perspectief, bied ze vooruitzicht, geef ze vertrouwen.

Johannes 21 is een heel bijzonder laatste hoofdstuk van het ook al zo bijzondere Johannes evangelie. Het is een finale, een stralende afsluiting, het is Johannes' manier om met een verheven slotakkoord het verhaal over Jezus te eindigen. Door het verhaal van Jezus doorgang te geven, door ons het verhaal in handen te geven, door ons op te wekken om Jezus te gaan volgen, te geloven dat Hij de Levende Heer is, die ons in al onze mensendiversiteit een glans wil verlenen, die eeuwigheidswaarde heeft en ons uittilt boven het alledaagse, gewone en vaak sombere, het leven dat zich voortsleept vaak en waarin weinig opbrengst lijkt te zijn. Vis je over de boeg die Jezus heet, dan vang je nooit bot, maar de diepe rijkdom van zijn eindeloos grote liefde voor ons allen.

Amen